

Мінливість температурного режиму, а саме різке коливання нічних та денних температур повітря, випадання опадів у вигляді дощу сприяли активізації шкідливих організмів. Зокрема, в теплі сонячні дні у південних, центральних, подекуди західних областях країни відмічено літ **злакових мух, цикадок**, вихід із місць зимівлі **хлібних блішок, піщаного мідляка**. За прогрівання ґрунту триває підняття у верхні його шари **дротяників й несправжніх дротяників**, личинок **хлібних жуків та хрущів**, гусениць **озимої та інших підгризаючих совок**. Також, у Степу, Лісостепу та Закарпатській області Полісся в посівах **озимини**, розміщеної після стерньових попередників, за чисельності 0,5-2, макс. до 4 екз. на кв.м (Запорізька обл.) продовжується живлення личинок **хлібної жужелиці**. Ними пошкоджено до 2% рослин.

В осередках за наявності 3-4 личинок на кв.м рекомендується проводити обприскування посівів дозволеними інсектицидами на основі діючих речовин: альфа-циперметрин, лямбда-цигалотрин + тіаметоксам, хлорпірифос + циперметрин.

Попередні дані аналізу перезимівлі **клопа шкідливої черепашки**, свідчать про загибель від 8 до 12% шкідника, переважно від ураження їх грибовими хворобами. Шкідник на даний час перебуває у вологій листковій підстилці. Середня чисельність клопів у місцях зимівлі становить 0,5-2 екз. на кв.м. Статеве співвідношення: самок : самців становить 42:58%. Жива маса самок 95-100 мг, самців – 87 мг.

Скрізь на 6-67% площ **озимих пшениці, ячменю, жита** відмічається ураження 2-17, макс. 25-30% (Київська, Миколаївська обл.) рослин **борошнистою росею та септоріозом**, переважно на листках нижнього ярусу, 2-10% рослин **гельмінтоспоріозом та бурюю листковою іржею, кореневими гнилями**. На фізіологічно ослаблених посівах ранніх строків сівби, в місцях пониження рельєфу 5-15, макс. 25% (Львівська обл.) рослин уражені **сніговою пліснявою**. Хвороба проявляється окремими вогнищами площею 0,5-2,5 кв.м.

Оздоровлення рослин досягається підживленням їх мінеральними добривами з додаванням мікроелементів. Для підвищення стійкості рослин до стресових умов, у період весняного кущення посіви озимої пшениці можна обприскувати рідкими комплексними добривами з вмістом мікро- й макроелементів та регуляторами росту. Рішення щодо оздоровлення озимих зернових культур фунгіцидами слід приймати після обстеження посівів диференційовано щодо кожного поля. Вибір препаратів здійснювати з огляду на спектр захисної дії їх та домінуючу хворобу.

Посіви **озимого ріпаку** з наростанням тепла, насамперед у південних, центральних та західних областях, заселяють **хрестоцвіті блішки, ріпаковий прихованохоботник**, на 2-5, макс. 12% (Київська обл.) рослин виявлено розвиток **альтернаріозу, пероноспорозу, фомозу, бактеріозу**. На

0,3-5, макс. 10% рослин триває розвиток **снігової плісені**. Ділянки вогнищ становлять 0,5-1 кв.м. Стан посівів поліпшують підживленням азотними добривами й розпушуванням міжрядь.

На експериментальних посівах **озимого гороху** в Первомайському районі Миколаївської області спостерігається заселення **бульбочковими довгоносиками**, середньою чисельністю 3 екз. на кв.м. У південних областях на **багаторічних травах** відмічається активне розселення **бульбочкових довгоносиків**. Чисельність шкідників становить 4-5, макс. 10 екз. на кв.м. Також посіви заселяють **піщані мідляки** (1-6 екз. на кв.м).

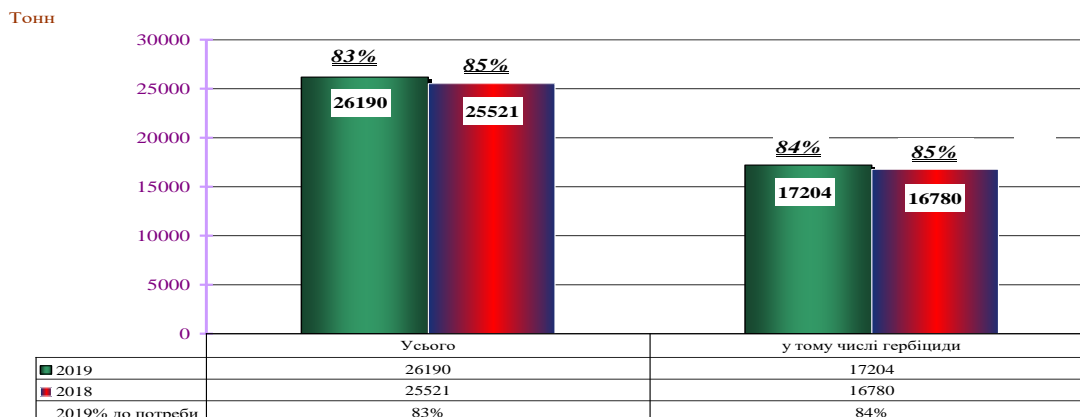
Повсюди, насамперед в посівах **озимих зернових** та **ріпаку** центральних та південних областей відмічається слабке наростання чисельності **мишоподібних гризунів**, що свідчить про початок весняного розмноження. Заселеність гризунами площ **озимих** та відростаючих **багаторічних трав** становить 11-89% з чисельністю 1-3, подекуди на окремих посівах **озимих** Житомирської, Чернівецької областей до 5 жилих колоній на гектар. Максимальна чисельність колоній на багаторічних травах становить 5-7 екз. на кв.м. Надалі збільшення чисельності гризунів відбуватиметься за рахунок міграції, розмноження та розселення молодих особин. За надпорогової (ЕПШ 3-5 жилих колоній на гектарі) щільності мишоподібних гризунів, проводяться знешкодження їх родентицидами.

У господарствах здійснюється постійний фітосанітарний нагляд за посівами.

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях на **22 березня 2019 року** забезпеченість сільгосппідприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур збільшилась до **26,2** тис. тонн препаратів, що становить **83%** до потреби в I півріччі 2019 року, в тому числі – **17,2** тис. тонн гербіцидів або **84%** до потреби в них, що відповідає аналогічним показникам 2018 року.

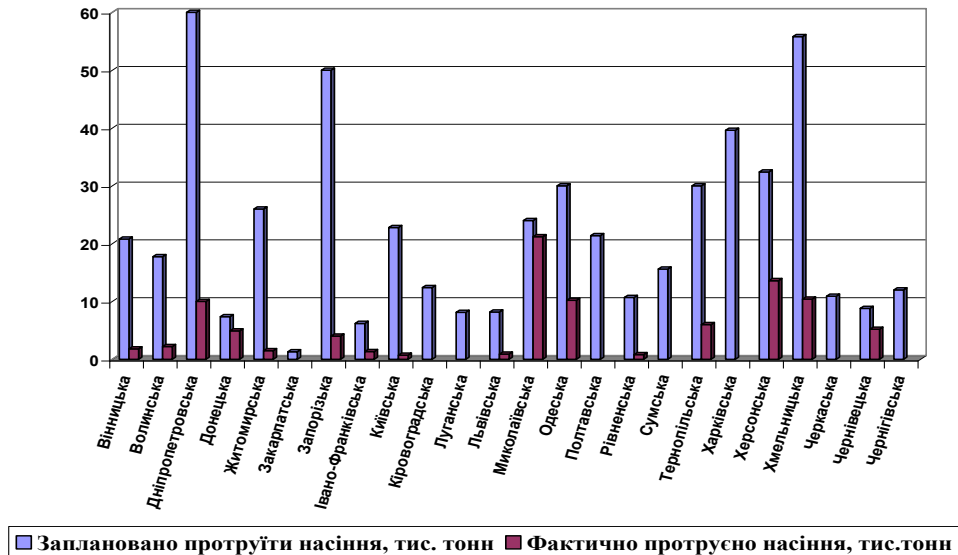
Забезпеченість сільгоспвиробників препаратами для передпосівної обробки насіння ярих культур урожаю поточного року зросла до **617** тонн або **98%** до потреби в протруйниках.

Забезпеченість сільгосппідприємств засобами захисту рослин 22 березня 2019 року

В сільгосп підприємствах триває передпосівне протруювання насіння ранніх ярих культур. За результатами проведеного моніторингу всього в господарствах країни фактично протруєно біля 20% від запланованих обсягів, або біля 100 тис. тонн насіння. Найбільша кількість протруєного насіння в Миколаївській (88%), Донецькій (67%), Чернівецькій (59%), Херсонській (42%) та Одеській (34%) областях.

Заплановані обсяги протруювання насіння ярих культур та хід протруювання в господарствах України станом на 22.03.2019, тис.тонн

Продовжується фітосанітарний моніторинг посівів озимих сільськогосподарських культур, багаторічних плодових насаджень, виноградників щодо розвитку та розповсюдження шкідників і хвороб та, в разі необхідності, сільгосп підприємствами проводяться відповідні захисні заходи.